

Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen
HARJOITUSLEHTINEN

lastenlehtikone.fi

Tervetuloa tekemään omaa lehteä Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen kanssa!

Tämä harjoituslehtinen on suunniteltu
Lasten lehtikoneen kaveriksi, mutta tehtävät
toimivat myös itsenäisinä harjoituksina.

Lasten lehtikone on alle kouluikäisille suunniteltu
digitaalinen ohjelma, jolla voi tehdä oman printtilehden.
Lehden voi luoda maksutta osoitteessa
lastenlehtikone.fi.

Osana oppimateriaalia on julkaistu Lyyti Kynäsen ja Seppo
Sanasen lehtiralli -laulu, jonka voi kuunnella osoitteessa
www.aikakausmedia.fi/mediakasvatus/varhaiskasvatus.
Nuotit ja sanat ovat tämän lehtisen keskiaukeamalla.

Lasten lehtikone ja Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen
harjoituslehtinen ovat osa Aikakausmedian
varhaiskasvatukseen suunnattua oppimateriaalisarjaa.

Tekstit: Piia Matikainen
Kuvitus ja taitto: Jenni Saarenköylä
Paino: Star-Offset
2019

Lehtiin tutustuminen

Välineet: Aikakauslehtiä, kamera/älypuhelin

Tehtävä 1

Valitse lehdestä kuva, joka on sinusta kiva, hauska, jännittävä tai muuten mielenkiintoinen. Kerro siitä muille: Miksi valitsit kuvan? Mistä siinä pidät tai et pidä? Mitä kuvassa tapahtuu?

Tehtävä 2

Pohdittavaksi: Millaisia tunteita lehden kuvat herättävät? Mistä kuvasta tulet iloiseksi, mistä surulliseksi? Mitä kuvan hahmoille on mahdollisesti tapahtunut?

Tehtävä 3

Etsi lehdestä erilaisia tunnetiloja ja ilmeitä: Löydätkö iloisin ihmisen? Entä totisen tai yllättyneen?

Tehtävä 4

Miltä näytät, kun olet iloinen, surullinen, hämmästynyt tai väsynyt? Mikä on sinulle yleisin tunnetila? Mikä tunteen saa aikaan? Ottakaa kuvia toisistanne erilaisia tunnetiloja näytellen.

Kuvittaminen ja tarinallistaminen

Välineet: Aikakauslehtiä, sakset, liimaa, kyniä ja paperia

Tehtävä 1

Etsi lehdistä tuttuja elementtejä: löydätkö kuvista lapsia, tutunnäköisiä maisemia, samoja värejä tai esineitä kuin kotona, tuttuja leluja, ruokia, ihmisiä tai jotain muuta tuttua? Leikkaa ja liimaa tutuista asioista kollaasi.

Tehtävä 2

Etsi lehdistä kirjaimia ja numeroita ja liimaa ne paperille. Ei haittaa, vaikka teksti ei olisi oikeaa kieltä.

Tehtävä 3

Valitkaa yhdessä lehdestä kiinnostava kuva. Jäljitelkää tilanne ja ottakaa valokuva.

Tehtävä 4

Aikuinen lukee lapsille ääneen lehtiartikkelin tai tarinan, jonka lapset kuvittavat. Tutkikaa yhdessä, kuinka erilaisia piirroksia samasta tekstistä syntyi.

Tehtävä 5

Aikuinen lukee lapsille lehtiartikkelin tai tarinan, ja lapset keksivät, mitä sen jälkeen tapahtuu. Jokainen saa keksiä vuorollaan yhden lauseen. Aikuinen toimii kirjurina.

Luontohavainnot

Välineet: Kamera/älypuhelin

Tehtävä 1

Lähtekää metsään!

Pohdittavaksi: Miltä metsässä kuulostaa?
Entä miltä siellä tuoksuu? Mikä kertoo siitä,
että on kevät, kesä, syksy tai talvi? Mikä
kuuluu luontoon, mikä ei?

Tehtävä 2

Lähtekää metsäretkelle kameran kanssa.
Etsikää ja valokuvatkaa esimerkiksi puun lehti, risu,
käpy, eläimen jäljet tai jätökset, roska tai muu ihmisen
jättämä jälki. Tallettakaa kuvat omaan lehteen.

Tehtävä 3

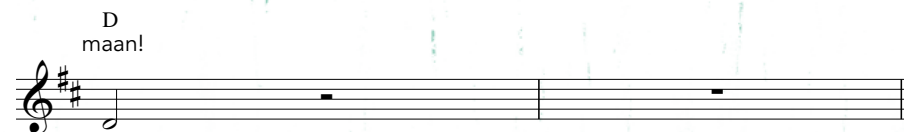
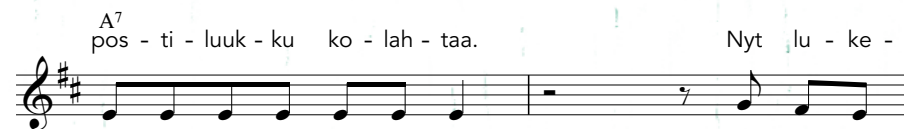
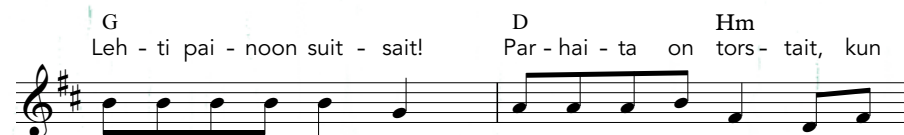
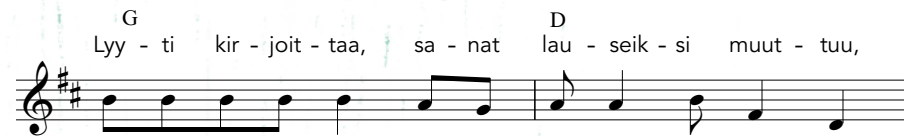
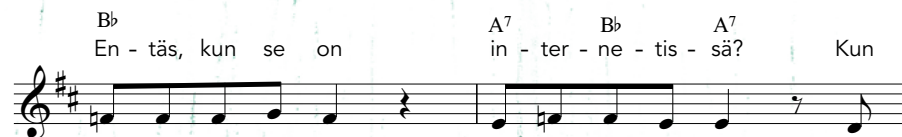
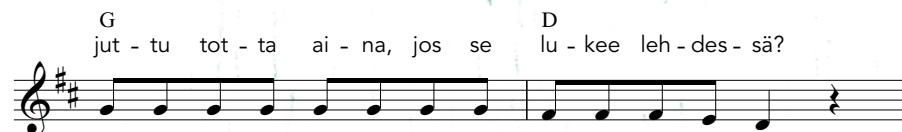
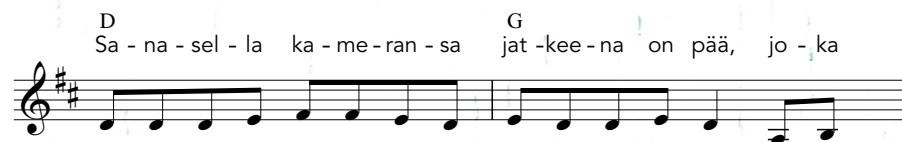
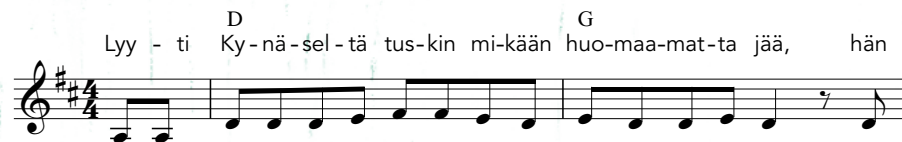
Kuvatkaa luonnossa vapaasti, mitä haluatte.
Tallettakaa kuvat omaan lehteen ja keksikää
kuvateksttit. Aikuinen toimii kirjurina.

Tehtävä 4

Pohdittavaksi: Miltä luonnon
tarkkailu tuntui? Mitä uutta löysit?
Mikä ihmetytti?

Lyyti Kynäsen ja Seppo Sanasen lehtiralli

San. Piia Matikainen
Säv. Heikki Honkanen

2.

Mikä kulkenut on tuosta,
juossut piiloon kuusen taa?
Mikä jättänyt puun juureen papanat?
Lyyti havaintonsa pieneen
muistivihkoon kirjoittaa,
Seppo kiireen vilkkaa ottaa kuvia.
Onko juttu totta aina, jos se lukee...

3.

Lyytin tassut näppäimiä
hurjaan tahtiin paukuttaa,
Seppo tarkoin silmin tutkii kuviaan:
"Mikä näistä kanteen
tällä kertaa laitetaan?
Mikä houkuttaisi lehteen tarttumaan?"
Onko juttu totta aina, jos se lukee...

Haastatteleminen

Välineet: Kyniä ja paperia

Tehtävä 1

Pohdittavaksi: Mikä on kysymys? Millaisia kysymyksiä olisi kivaa kysyä toiselta? Entä millaisiin kysymyksiin olisi kivaa vastata? Aikuinen kirjaa kysymykset ylös.

Tehtävä 2

Haastelkaa toisianne. Jokainen kysyy kaksi kysymystä ja vastaa kahteen. Haastattelija kertoo vastauksen aikuiselle, joka toimii kirjurina ja tarvittaessa haastattelijan apuna.

Tämän jälkeen aikuinen lukee haastattelut ääneen. Jokainen saa kertoa, kuulostaako oma haastattelu oikealta vai onko tapahtunut väärinymmärryksiä. Jos on, virheet oikaistaan.

Tallettakaa haastattelut lehteen kuvien kanssa. (Valokuvausharjoitus on seuraavalla aukeamalla.)

Tehtävä 3

Mieti, mikä eläin tai tunnettu hahmo haluaisit olla. Toistakaa tehtävä 2 siten, että jokainen antaa haastattelun roolihahmonaan. Voitte käyttää samoja kysymyksiä tai keksiä uusia.

Valokuvaaminen

Välineet: Kamera/älypuhelin

Tehtävä 1

Pohdittavaksi: Millainen on hyvä kuva? Miltä kuvattavana oleminen tuntuu? Mitä kuvatessa pitää ottaa huomioon?

Tehtävä 2

Valokuvaa se henkilö, jota haastattelit edellisen aukeaman tehtävässä 2.

Kuvaustilannetta ennen kannattaa miettiä yhdessä seuraavia kysymyksiä: Miten kuvattava haluaa olla? Mitä hän haluaa tehdä ja millaisen ilmeen ottaa? Haluaako hän ottaa jonkin lelun tai muun esineen kuvaan mukaan? Kuvaustilanteen jälkeen kannattaa jutella siitä, miltä kuvattavana oleminen tuntui. Entä miltä oma kuva näyttää?

Tehtävä 3

Tehkää kuvareportaasi päiväkodin arjesta. Kuvatkaa toisianne sekä päiväkodin tapahtumia ja yksityiskohtia. Dokumentointi voi kestää esimerkiksi yhden viikon, ja kuvausvastuun voi jakaa muutamalle lapselle per päivä. Tallettakaa kuvat lehteen ja jakakaa lehti lasten koteihin. Näin lapset voivat kertoa päiväkotiarjesta vanhemmilleen omasta näkökulmastaan.

Mielipiteen ilmaisu

Välineet: Kirja, kamera/älypuhelin, kyniä ja paperia

Tehtävä 1

Lapsille luetaan ääneen kirja. Jokainen saa kertoa siitä mielipiteensä: Mitä tarinasta jäi mieleen? Mikä oli parasta? Kuka oli tarinan mukavin hahmo? Miksi? Millaisia kuvat olivat? Millainen oli tarinan lopetus? Entä opetus?

Aikuinen kirjaa mielipiteet ylös. Tallettakaa kaikki kommentit omaan lehteen yhdeksi kirja-arvioksi. Jutun kuvitukseksi voi valokuvata kirjan kannen.

Tehtävä 2

Pohdittavaksi: Millainen olisi unelmiesi lehti? Mistä se kertoisi? Millaisia kuvia siinä olisi? Mikä sen nimi olisi? Millainen kansi sillä olisi?

Aikuinen kirjaa mielipiteet ylös. Koostakaa kommenteista lehteen mielipidesivu. Kuvittakaa juttu piirtämällä oman unelmalehtenne kansi.

Tehtävä 3

Tehkää unelmienne lehti Lasten lehtikoneella.

AIKAKAUSMEDIA

Aikakausmedian Aikakauslehdet mediakasvattajina toiminta tukee lasten ja nuorten medialukutaidon kehittymistä sekä myönteistä suhtautumista aikakauslehtiin.

Tuotamme oppimateriaaleja päiväkodeille, kouluille, kirjastoille sekä nuorisotyöhön.

www.aikakausmedia.fi/mediakasvatus
lastenlehtikone.fi

AIKAKAUSMEDIA